

Malaki Inledning

Detta är den sista av böckerna som brukar kallas de tolv mindre profeterna. Namnet Malaki (hebr. Malachi) betyder min budbärare eller min ängel. Det kan också ha betydelsen Herrens budbärare (hebr. Malachijah). I den arameiska tolkningsskriften Targum, från andra tempelperioden, sägs författaren vara Esra. Malaki skulle kunna vara en pseudonym för Esra, som han använde under senare delen av livet men detta kan inte beläggas med säkerhet. Namnet Malaki är så pass ovanligt att många ändå tror att hans rätta namn är ett annat. Malaki levde och verkade ett antal år efter återkomsten från Babylon, osäkert exakt när, men glädjen hos de första återvändarna från Babylon till landet och Jerusalem har försvunnit när Malaki är verksam.

Struktur:

I en ren sekventiell struktur består boken av sex stycken tal följt av två appendix:

Tal 1 – Guds kärlek (Mal 1:2-5)

Tal 2 – Prästerskapet respekterar inte Gud (Mal 1:6-2:9)

Tal 3 – Skilsmässa (Mal 2:10-16)

Tal 4 – Guds rättvisa (Mal 2:17-3:6)

Tal 5 – Tiondegivande (Mal 3:7-12)

Tal 6 – Domens dag (Mal 3:13-4:3)

Appendix 1 – Följ Guds undervisning (Mal 4:4)

Appendix 2 – Elia som ska komma (Mal 4:5-6)

Det går också att se ett kiastiskt mönster som centrerar kring tre rubriker:

1. Prästerna ska ära Herren (Mal 1:2-2:9)

Motivation: Herrens kärlek (Mal 1:2-5)

Problem: Herren äras inte (Mal 1:6-9)

Bud: Stoppa de meningslösa offren (Mal 1:10)

Problem: Herrens namn vanäras (Mal 1:11-14)

Motivation: Olydnadens konsekvenser (Mal 2:1-9)

2. Juda ska vara trofasta (Mal 2:10-3:6)

Motivation: Andlig enhet (Mal 2:10a, b)

Problem: Trolöshet (Mal 2:10c-14)

Bud: Sluta agera trolöst (Mal 2:15-16)

Problem: Klagan på Herrens orättvisa (Mal 2:17)

Motivation: Kommande budbärare om dom (Mal 3:1-6)

3. Juda uppmanas återvända till Herren (Mal 3:7-4:6)

Bud: Återvänd med tionde (Mal 3:7-10a)

Motivation: Framtida välsignelse (Mal 3:10b-12)

Problem: Likgiltighet (Mal 3:13-15)

Motivation: Kommande dag (Mal 3:16-4:3)

Bud: Kom ihåg undervisningen (Mal 4:4-6)

Flera fraser återkommer. "Men ni säger (ändå frågar ni)", se Mal 1:2, 6, 7, 13; 2:14, 17; 3:7, 8, 13, 14. Frasen "säger Herren Sebaot" förekommer 21 ggr, se Mal 1:4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14; 2:2, 4, 8, 16; 3:1, 5, 7, 10, 11, 12, 17; 4:1, 3.

Svenska och engelska biblar har fyra kapitel, medan den hebreiska texten delar in den i tre

kapitel. Den sista delen som finns i Mal 4:1-6 återfinns som vers 19-24 i kapitel 3.

Skrivet: Omkring år **450 f.Kr.**

Berör tidsperioden: Någon gång efter att det andra templet blivit klart (516 f.Kr.) och innan Nehemja verkade (444-432 f.Kr.)

Författare: **Malaki**, eventuellt Esra

Citeras:

Mal 1:2 citeras i Rom 9:13

Mal 3:1 citeras i Matt 11:10; Mark 1:2; Luk 7:27

Mal 3:17 citeras i 1 Pet 2:9

Mal 4:5 citeras i Matt 17:10; Mark 9:1

Inledning

¹ Detta budskap (*profetord, denna börda*) är Herrens (*Jahvehs*) ord till Israel genom Malakis hand.

[Det hebreiska ordet massa som inleder Malaki är en vanlig term inom profetisk litteratur som introducerar ett budskap från Gud, se Sak 9:1; 12:1. Ordet härstammar från ett verb med betydelsen "att bära" vilket gör att det finns en antydning i ordets betydelse att det är budskap som också är krävande och i viss mån betungande.]

Prästerna ska ära Herren

Guds kärlek

[I vers 2-5 talar Herren i första person och citerar några av argumenten emot honom. Vers 2-4 hör ihop i flera väl sammanvävda antitetiskt (motsatta) kiastiska strukturer.]

² Jag älskar [har älskat och kommer alltid att älska] dig,

förkunnar (säger, proklamerar) Herren (Jahveh).

Men ni säger (ändå frågar ni):

"Hur älskar du [har du älskat och kommer alltid att älska] oss?"

Var inte Esau Jakobs bror?

Är det verkligen Herrens (Jahvehs) ord att

jag älskade

Jakob

³ men Esau
hatade jag?

[Den hebreiska ordföljden i vers 2c och 3a är ordagrant ahav jakov vesav sane. Verben står först och sist och förstärker kontrasten älska/hata. Uttrycket "hata" betyder inte att skoningslöst hata, utan är ett hebreiskt uttryck för jämförelse där någon blir utvald och på så vis blir mer älskad. Esau blir också välsignad, se 1 Mos 27:39, och folkslaget edomiterna som är ättlingar till Esau är ett brödrafolk till Jakob, se 5 Mos 23:7. Se även 1 Mos 25:19-34; Rom 9:13]

Jag gjorde hans höjder ogästvänliga och gav hans arv till ödemarkens schakaler.

⁴Eftersom Edom [ättlingar till Esau; land i sydöst som ofta var fientliga mot Israel] säger:

"Vi har blivit nedslagna

men vi ska återvända och bygga upp ruiner",

så säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*):

De må bygga upp
men jag river ner.

De ska kallas för ett ont och ogudaktigt område,
folket som Herren (*Jahveh*) fördömer för alltid
(*evigt*).

⁵ Så ska ni se och säga: "Må Herren (*Jahveh*) bli
upphöjd och stor långt utanför Israels gränser."

[Vers 5 knyter an till vers 2a där Herren citerade Israels anklagande fråga till honom "Hur älskar du oss". I vers 5 används liknande ordval och ger ett förslag på vad ett mer passande svar skulle vara - lovprisning både i och utanför Israels gränser!]

Prästernas avfall

⁶ En son hedrar sin far
och en tjänare sin herre.

Så om jag är far [*er himmelske Fader*],

var är min heder?

Om jag är Herre (*Adon*) [*Herren*],

var är [*då*] min vördnad? säger Härskarornas
Herre (*Jahveh Sebaot*), till er präster som
föraktar mitt namn.

Men ni säger (*ändå frågar ni*): "Hur har vi
föraktat ditt namn?"

⁷ Ni offerar (*bär fram*) besudlat bröd (*oren mat*) på mitt altare.

Men ni säger (*ändå frågar ni*): "Hur har vi förorenat dig [*besudlat ditt namn*]?"

Genom att säga att Herrens (*Jahvehs*) bord är föraktat.

⁸ Och när ni för fram ett blint offerdjur, är det inte [*något*] ont? Eller när ni för fram ett halt eller sjukt djur, är det inte [*något*] ont? Kom (*försök sedan att närma er*) med sådant till er ledare (*ståthållare*) [*då kommer ni att förstå att det inte duger*]!

Skulle han bli nöjd med det? Eller skulle han välvilligt ta emot? säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*).

⁹ Men bönfall nu (*vädja nu verkligen blidkande*) inför Gud (*El*) att han visar oss nåd (*oförtjänt kärlek* – *hebr. chanan*). När detta har kommit från (*har skett genom*) era egna händer, skulle han då välvilligt ta emot [*något*] från er? säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*). [*Gud kan aldrig ta emot en mänsklig gåva som inte ges med rent uppsåt.*]

Offer förgäves

[Vers 10 är den centrala versen i den första sektionen som ramas in av vers 6-9 och 11-14 som har många liknande ord och beskriver problemet.]

¹⁰ Om bara en enda av er ville stänga dörrarna och inte tända elden på mitt altare förgäves. Jag finner ingen glädje (*tillfredsställelse*) i det, säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*). Jag ska inte heller ta emot något offer från er hand.

Herrens namn vanäras

¹¹ Från solens uppgång till dess nedgång ska mitt namn vara stort bland folken och på varje plats ska rökelse offras till mitt namn med ett rent matoffer, för mitt namn ska vara stort bland folken, säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*).

¹² Men ni orenar det [*mitt namn*] när ni säger: "Herrens (*Adonais*) bord är förorenat" [*här används ordet goal i betydelsen blodskuld*]

och om dess frukt och dess mat, "det är föraktat (*har litet värde*)."

¹³ Ni säger också: "Se så värdelöst det är", och ni luktar (*sniffar*) på det [*här anar man att doften av köttet inte är frisk utan snarare rutten*], säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*).

[*Vers 12 och 7 har många likheter. De tre orden (orenar, förorenat, föraktat) återkommer i samma ordning, men objekten ändras från "bröd - Guds namn, bord" till "Guds namn, bord - frukt/mat".*]

Ni för fram det stulna, halta och sjuka som ett offer. Skulle jag ta emot det från er hand? säger Herren (*Jahveh*).

¹⁴ Men förbannad är bedragaren som har ett handjur i sin flock och ger ett löfte men offrar något som är vanställt till Herren (*Adonai*). För jag är en stor kung, säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*), och mitt namn ska bli aktat bland folken.

2

Olydnadens konsekvenser

¹ Och nu är denna befallning till er, ni präster.

² Om ni inte lyssnar och om ni inte tar till ert hjärta att ge ära till mitt namn, säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*), då ska jag sända förbannelser över er och jag ska förbanna era välsignelser. Ja, jag ska sannerligen förbanna dem, eftersom ni inte tar detta till ert hjärta.

³ Se, jag bestraffar er säd [*era ättlingar*] på grund av er och jag ska sprida avskräde (*slaktrester*) över era ansikten [*vilket skulle orena dem, se Sak 3:3-4*], avskräde från era högtidsoffer [*som skulle brännas utanför lägret, se 2 Mos 29:14*], och föra bort er tillsammans med den.

⁴ Så ska ni veta att jag har sänt denna befallning till er för att det ska vara mitt förbund med Levi [*som var präster, se vers 1 och 5 Mos 10:8; 18:1; 21:5*], säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*).

⁵ Mitt förbund med honom var för livet och friden (*fullheten på alla områden – hebr. shalom*) och jag gav dem till honom som vördnad. Han

vördade mig och han var betagen av vördnad för mitt namn.

⁶ Sanningens undervisning (*hebr. Torah*) var i hans mun, ingen orätt fanns på hans läppar. I frid (*shalom*) och uppriktighet (*rättrådighet*) vandrade han med mig och han omvände många från synd (*missgärning, skuld*).

⁷ Prästens läppar ska vara kunskapens väktare och undervisning måste sökas från hans mun. Han är en budbärare åt Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*).

⁸ Men ni har vikit av från vägen. Ni har fått många att snubbla genom ert sätt att förmedla undervisning (*hebr. Torah*) [*instruktionerna från de fem Moseböckerna*]. Ni har korrumpert leviternas förbund, säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*).

⁹ Så har jag också gjort er föraktade och låga [*som någon man ser ner på*] inför allt folket eftersom ni inte håller mina vägar utan visar anseende till personen i undervisningen.

Juda uppmanas till trohet

Andlig enhet

¹⁰ Har vi inte alla en Fader [*Mal 1:6; 5 Mos 32:6, 18*]?
Har inte en Gud (*El*) skapat oss?

Trolöshet

Varför behandlar vi varandra trolöst, en man mot sin bror, och besudlar fädernas förbund?

¹¹ Juda har agerat trolöst, en styggelse gjord i Israel, till och med i Jerusalem. För Juda har förorenat Herrens (*Jahvehs*) helgedom, som

han älskar, och äktat, gift sig med, främmande gudars (*hebr. el*) döttrar.

¹² Herren (*Jahveh*) ska hugga av (*avskilja*) den man som gör detta, till dess han är utkastad från Jakobs tält och från möjligheten att offra en gåva till Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*).

¹³ Dessutom [*för det andra*] gör ni detta (*onda*): ni övertäcker Herrens (*Jahvehs*) altare med er gråt och jämmer eftersom han inte längre accepterar era offer eller tar emot dem med nåd (*välvilja, villkorad nåd - hebr. ratson*) från er hand.

¹⁴ Men ni säger (*ändå frågar ni*): "Varför?"

Eftersom Herren (*Jahveh*) vittnar mellan dig och din ungdoms hustru, som du har varit trolös mot. Ändå har hon blivit din kompanjon och hustru genom förbund.

Var inte otrogna mig

¹⁵ Ingen har gjort så [*skilt sig*], som har en kvarleva av ande (*i sig*) [*fortfarande är vid liv*]. Vad söker den ende [*Gud eller Abraham, vers 10*] om inte avkomma från Gud (*Elohim*)? [*Den första delen av denna vers är svår att översätta.*] Skydda och bevara din ande så att du inte är trolös mot (*bedrar*) din ungdoms hustru.

¹⁶ Jag hatar skilsmässa,

säger Herren (*Jahveh*), Israels Gud (*Elohim*), och den som täcker sin mantel i orättfärdighet,

säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*).

Så skydda och bevara er ande så att ni inte är trolösa (*bedrar och är otrogna*).

Klagan över Guds orättvisa

¹⁷ Du har tröttat ut Herren (*Jahveh*) med dina ord. Men ni säger (*ändå frågar ni*):

”Hur har vi tröttat ut honom?”

När du säger: ”Alla som gör det onda är goda i Herrens (*Jahvehs*) ögon och han har behag till dem”, eller: ”Var är den dömande Guden (*Elohim*) [*som är rättvis*]?”

3

Kommande budbärare

¹ Se, jag sänder min budbärare [*Johannes Döparen, se Mark 1:2*], och han ska förbereda vägen för mig. Plötsligt ska han komma till sitt tempel, den Herre [*Adon, dvs. Messias, Jesus*] som ni ber om, den förbundets budbärare som ni begär. Se, han kommer,

säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*).

² Vem kan uthärda den dag då han kommer? Vem kan stå upprätt då han uppenbaras? [*se Matt 3:10-12*] Han är som guldsmedens eld [*som renar metallen från orenhet*], som tvättarnas lut [*som renar kläderna*].

³ Han ska sitta ner som en guldsmed och smälta och rena silvret.

[*Jesus liknas vid en guldsmed som sitter ned, han hastar inte runt, utan arbetar kärleksfullt och låter arbetet ta sin tid. Han håller sitt hantverk i elden till dess att slaggen och orenheterna har kommit ut, och han kan se sin egen spegelbild i den renade metallen.*]

Han ska rena Levis söner (*leviterna*), luttra dem som guld och silver, så att de kan bära fram offer till Herren i rättfärdighet.

⁴ Då ska offergåvorna från Juda och Jerusalem behaga Herren som i forna dagar och gångna år.

⁵ Då ska jag komma till er för att döma och jag ska vara ett snabbt vittne mot trollkarlarna och mot äktenskapsbrytarna och mot dem som svär falskt och mot dem som undanhåller arbetaren hans lön och mot dem som förtrycker änkan och den faderlöse, och mot dem som vilseleder främlingen. De fruktar inte mig, säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*).

⁶ För jag är Herren (*Jahveh*) och jag förändras inte. Ni Jakobs söner (*barn*), det är inte ute med er.

Juda uppmanas återvända

Återvänd med tiondegivande

⁷ Från era fäders dagar har ni vänt er bort från mina förordningar (*ordagrant "saker inristat"*) och har inte hållit dem. Vänd om till mig och jag ska vända mig till er, säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*).

Men ni säger (*ändå frågar ni*): "Hur ska vi vända om?"

⁸ Ska en människa röva från (*bedra*) Gud (*Elohim*)? Likväl rövar ni från mig (*bedrar och stjälar ni från mig*).

Men ni säger (*ändå frågar ni*): "Hur har vi rövat från dig?"

Med tionde och offer.

⁹ Ni har drabbats av förbannelsen, ändå fortsätter ni att röva och stjäla från mig, hela folket (*nationen*).

¹⁰ För fullt tionde till förrådshuset, då ska det finnas mat i mitt hus. Prova och testa mig sedan i detta, säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*), om jag inte ska öppna himlens fönster för er [*samma ord som i 1 Mos 7:11; 8:2 om syndafloden*] och vräka ut välsignelser över er till dess att ingen saknar överflöd (*alla har mer än nog; alla behov är fyllda med råge*).

[Det hebreiska uttrycket ad bli dai är svårt att översätta men talar om något som är i så rikt mått att det inte finns några behov mer; så mycket mer att det inte går att mäta.]

¹¹ Jag ska bestraffa pesten som förtär dig, så att den inte ska förstöra landets frukt, inte heller ska din vinstock bli utan druvor på fältet, säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*).

¹² Alla folkslag ska kalla dig välsignad, för du ska vara ett land som man njuter av, säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*).

Likgiltighet

¹³ Era ord mot mig är starka (*smärtsamma*) säger Herren (*Jahveh*).

Men ni säger (*ändå frågar ni*): "Vad har vi talat mot dig?"

¹⁴ Ni säger (*har sagt*): "Det är meningslöst att tjäna Gud (*Elohim*).

Vad gör det för nytta att vi tjänar honom eller vandrar som sörjande inför Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*)?

¹⁵ Nu kallar vi de stolta för välsignade. De som praktiserar det onda blir stärkta. Sannerligen, de har provat Gud (*Elohim*) och har kommit undan."

En kommande domens dag

¹⁶ Men de som fruktar (*vördar*) Herren (*Jahveh*) har talat med varandra och Herren (*Jahveh*) har lagt märke till dem och lyssnat. Och en minnesbok (*bokrulle till hågkomst*) blev skriven inför honom, för dem som vördar Herren (*Jahveh*) och dem som tänkte på, kom ihåg, hans namn.

[Hebr. sefer zikaron minnesbok används bara här i hela Bibeln, men tanken att Gud har en bok där händelser skrivs ner finns på andra ställen, se 2 Mos 32:32-34; Ps 139:16; Jes 4:3; 65:6; Hes 13:9. Det var vanligt att kungar förde bok över viktiga händelser, se Est 2:23.]

¹⁷ De ska vara mina, säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*). På den dagen ska jag göra dem till min egen särskilda egendom. Jag ska skona dem som en man skonar sin son som tjänar honom.

¹⁸ Sedan ska ni komma tillbaka och skilja mellan de rättfärdiga och de onda, mellan dem som tjänar Gud (*Elohim*) och dem som inte tjänar honom.

4

¹ Den dagen kommer utan tvekan, brinnande som en ugn [*en kontrollerad eld*], och alla arroganta (*högmådig*) människor som föraktar Gud och alla som gör det onda (*handlar ogudaktigt*) ska bli som agnar (*stubb*) [*ordet används både om stubben som är kvar på åkern efter skörd och om agnarna*]. Den kommande dagen ska bränna upp dem, säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*), den ska inte lämna kvar vare sig en enda rot eller lövverk (*gren, kvist*).

² Men för er som fruktar (*vördar, respekterar*) mitt namn ska rättfärdighetens sol [*Messias; Jes 60:1-3*] gå upp med läkedom (*helande*) under sina vingar. Ni ska bli fria och hoppa som kalvar som släpps ut från sitt bås. [*Luk 8:44*]

³ Ni ska trampa ner de laglösa, för de ska vara som aska under sulorna på era fötter på den dag då jag gör detta, säger Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*).

Avslutning

Kom ihåg undervisningen

⁴ Kom ihåg (*tänk på*) min tjänare Moses undervisning (*hebr. Torah*) [*de fem Moseböckerna med instruktioner*] som jag gav honom befallning om på Horeb (*hebr. Chorev*) [*Sinai berg*],

förordningarna (*ordagrant "saker inristat" – hebr. chuqim*) och påbuden (*bindande juridiska beslut – hebr. mishpatim*) för hela Israel.

[Ordet Chorev delar rot med ordet för torr/öde (hebr. charev) vilket beskriver området kring Sinai berg. Ordet delar även rot med ordet cherev som betyder svärd. Det får en djupare innebörd då vi vet att Guds ord beskrivs som ett svärd (Heb 4:12) och det förbund som skars här, se 1 Kung 8:9.]

Profeten Elia

⁵ Se, jag ska sända er profeten Elia innan Herrens stora och fruktansvärda dag kommer [*Joel 2:31; Apg 2:17-21; 1 Thess 5:2*].

[Eftersom Elia togs upp till himlen utan att dö (2 Kung 2:11) har hans återkomst alltid förknippats med den messianska tidsålderns intåg inom den judiska tron, se Joh 1:19-28. Johannes Döparen hade Elias ande (Matt 11:14; 17:1-13; Mark 9:2-13; Luk 9:28-36) och uppfyllde profetian i Mal 3:1, men han var inte Elia (Joh 1:21). Se även Upp 11:1-13.]

⁶ Och han [*den kommande profeten*] ska vända (*föra tillbaka; omvända*)

fädernas hjärta

till sönerna (*barnen*)

och sönerns (*barnens*) hjärta

till deras fäder

så att jag inte kommer

och slår landet med utrotning (*utplåning; fullständigt fördärv*).

[Den sista versen formar en kiasm. Både fäder och söner är i plural, medan hjärta står i singular. Ett skrivsätt som förstärker enhet – ett hjärta. Fäder (i plural) kan också innefatta begreppet föräldrar, liksom söner begreppet barn. En aspekt av denna profetia är att familjer ska försonas. Det går också att tolka versen som att fäder och söner tillsammans ska vända sitt hjärta till Gud. Det blir då en uppmaning till både den yngre och äldre generationen att tillsammans omvända sig och återvända till Gud, se Mal 3:7.]

[Även om Malaki är den sista boken i våra västerländska Biblar så är den inte det i den hebreiska Bibeln, där kommer Krönikeboken, som inte är uppdelad utan består av en enda bokrulle, sist. I den hebreiska Bibeln är även Samuelsboken och Kungaboken en bok och Esra/ Nehemja var också en bokrulle från början. Textmassan är precis densamma men istället för 39 böcker är texten uppdelad på 24 rullar (de tolv mindre profeterna är t.ex. samlade i en rulle). Den hebreiska Bibeln kallas Tanach som är en akronym för begynnelsebokstäverna på de tre delarna av den hebreiska Bibeln:

*Torah (Ta) – Undervisningen (Moseböckerna)
Neviim (na) – Profeterna (Josua, Domarboken, Samuelsboken, Kungaboken, Jesaja, Jeremia, Hesekiel, Hosea, Joel, Amos, Obadja, Jona, Mika, Nahum, Habackuk, Sefanja, Haggai, Sakarja och*

Malaki)

Ketuvim (k/ch) – Skrifterna (Psaltaren, Ord-språksboken, Job, Höga Visan, Rut, Klagovisorerna, Predikaren, Ester, Daniel, Esra/Nehemja och Krönikeboken)

Begynnelsebokstäverna på de tre hebreiska namnen är tav-nun-kaf. Det ger ordet Ta-na-ch. Bokstaven kaf uttalas som k när den inleder ett ord och ch när den avslutar ett ord.

Till en början kan Krönikeboken ses som en upprepning av Israels historia från Adam fram till slutet på den babyloniska fångenskapen, men i återberättandet skapas en ny berättelse genom valet av innehåll. Kungarna i Juda rike nämns, medan ingen från det norra riket omnämns. Boken inleds med genealogin från 1 Mos 3:15 fram till David som ska välsigna nationerna 1 Mos 22:17. Stort fokus läggs på templet och genom hela boken växer en förväntan på den kommande Messias. Krönikeboken avslutas med en i hebreiskan oavslutad mening från Kyros: "Och låt honom gå upp..." (2 Krön 36:23). Här finns en koppling till de sjuttio årsveckorna i Daniels bok och ett kommande jubelår, se Dan 9. Den oavslutade meningen visar på ännu en exil innan Gudsriket skulle komma i full kraft. När Jesus läser från Jes 61 i Luk 4:17-21 knyter han an till denna röda tråd.]

**Svenska Kärnbibeln - en expanderad
översättning**
**Swedish: Svenska Kärnbibeln - en expanderad
översättning (New Testament)**

copyright © 2017-2024 Svenska Kärnbibeln

Language: Swedish

Contributor: Svenska Kärnbibeln

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-07-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Jul 2025 from source files dated 10 Jul 2025

c5cfac14-0500-50d4-bd1a-4691a8b8b3b6